

دسته‌بندی مفاهیم و کارگاه واژه‌سازی

هدف: تقویت مهارت تشخیص کلمات ناهماهنگ و املای کلمات (مناسب برای بخش تمارین پایانی درس).

۱. کارگاه تشخیص ناهماهنگ (دسته‌بندی معنایی)

برای حل تمرین «کدام کلمه ناهماهنگ است» (صفحه آخر درس)، باید به معنی و کاربرد کلمات دقت کنید. در اینجا کلمات درس را گروه‌بندی کرده‌ایم تا تفاوت‌ها مشخص شود:^۷

- گروه مکان‌ها: مَدْرَسَة (مدرسه)، غُرْفَة (اتاق)، صَفّ (کلاس).
- گروه اشخاص: بِنْت (دختر)، رَجُل (مرد)، وَلَد (پسر).
- گروه کلمات پرسشی: کَيْفَ (چطور).
- گروه افعال: دَخَلَ (وارد شد).

تحلیل تمرین ناهماهنگ درس (بخش الف تمرینات):

۱. بین کلمات (مَدْرَسَة، صَفّ، کَيْفَ، غُرْفَة) : کَيْفَ ناهماهنگ است (چون بقیه مکان هستند).
۲. بین کلمات (بِنْت، دَخَلَ، وَلَد، رَجُل) : دَخَلَ ناهماهنگ است (چون بقیه اسم انسان هستند، دَخَلَ فعل است).

۲. کارگاه انتخاب گزینه صحیح (تناسب کلمات)

در این بخش یاد می‌گیرید کدام کلمات با هم می‌آیند (بخش ب تمرینات پایانی)^۸:

- اسم پسر (إِسْمٌ وَلَدٍ): باید یک نام مذکر انتخاب کنید. بین (زینب، ناصر، زهراء، مریم) : ناصر صحیح است.
- اسم دختر (إِسْمٌ بِنْتٍ): باید یک نام مؤنث انتخاب کنید. بین (حامد، حمیده، محمود، احمد) : حمیده صحیح است.
- اسم درخت (إِسْمٌ شَجَرَةٍ): بین (اسد، زیتون، ظبی، سحاب) : زیتون صحیح است.
- زبان قرآن (لُغَةُ الْقُرْآنِ): بین (فارسی، عربی، کردی، ترکی) : الْعَرَبِيَّة صحیح است.
- اتاق مدرسه (غُرْفَةُ الْمَدْرَسَةِ): بین (تلمیذ، مدیر، صف، معلم) : صَفّ (کلاس) صحیح است (چون کلاس یک نوع اتاق در مدرسه است).

۳. کارگاه واژه‌سازی و املا

در بخش آخر تمرینات، حروفی داده شده که باید مرتب شوند. کلید این سوالات، تسلط بر املای لغات درس است:^۹

- حروف (ة ب ی ق ح) : کلمه: حَقِیْبَة (کیف چمدان).
- حروف (م ذ ی ل ت ا) : کلمه: تَلَامِیْذ (دانش‌آموزان).
- حروف (ی ط ب ب) : کلمه: طَبِیْب (پزشک).
- حروف (م س ب م) : کلمه: مُبْتَسِم (لبخند زننده/لبخند زنان) - (نکته: در سوال الف حذف شده تا کلمه اصلی ساخته شود).